Országos Betétbiztosítási Alap

BIZTOS BETÉT, BIZTOS KIVÉT.

IRÁNYTŰ

A BETÉTBIZTOSÍTÁSHOZ

A KÁRTALANÍTÁS MENETE

A bank működési engedélyének visszavonása

OBA közleménye a kártalanítás részleteiről

Új számlaszám bejelentése online vagy OBA partner banknál

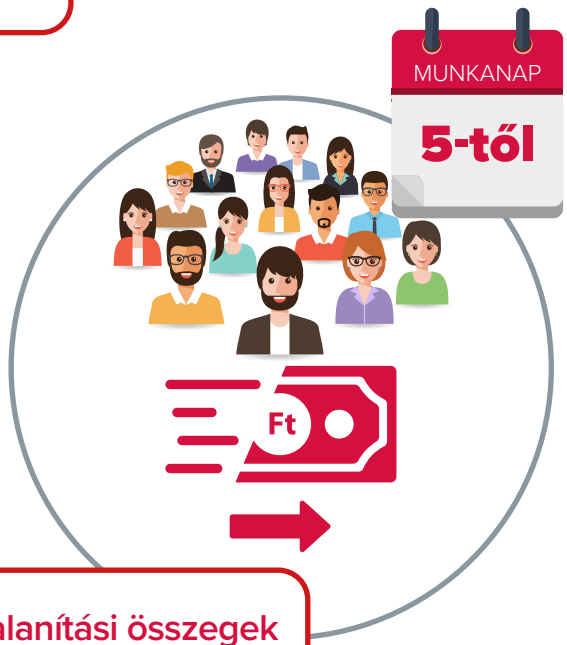

Kártalanítási összegek utalása

TARTALOM

ÁLTALÁBAN AZ OBA-RÓL

Mi a betétbiztosítás és mely intézmény végzi? 7
A hazai betétbiztosítás történeti, jogszabályi háttere 7
Miből fizet az OBA? 7

A LEGFONTOSABB TUDNIVALÓK A BETÉTBIZTOSÍTÁSRÓL 9

HITELINTÉZETEK ÉS BETÉTESEK

1. Mely intézményeknél elhelyezett betétekre terjed ki a betétbiztosítás? 11
2. Kinek védett a pénze? 11

BETÉTFORMÁK BIZTOSÍTÁSA

3. Mi az, ami védett? 15
4. Mi az, ami nem védett? 15
5. Csak a forint védett vagy a deviza is? 15
6. Mi számít névre szóló betétnek? 16
7. Ránézésre olyan, mint egy értékpapír. Lehet-e biztosított? 16
8. A postán nyitott betétkönyvek és az ott vásárolt, bankok által kibocsátott papírok, lekötött betétek közül melyek védettek? 16

A BIZTOSÍTÁS ÖSSZEGHATÁRA

9. Mit jelent az összeghatár? 19
10. Mit tehetek, ha több megtakarított pénzem van, mint 100.000 euró? Mi számít közös betétnek? 20
11. Változás a közösségi betétek biztosítottságában 22
12. Vonatkozik-e devizabetétre is a biztosítási összeghatár? 22

KAMATOK BIZTOSÍTOTTSÁGA

13. Védi-e a kamatokat is a betétbiztosítás? 25
14. Mekkora kamatot fizet a betétbiztosítás akkor, ha még nem írták jóvá a betétszerződés szerint járó kamatokat? 25

HATÁROKON ÁTNYÚLÓ BETÉTBIZTOSÍTÁS

15. Védett-e a betétem egy másik európai uniós országban székhellyel rendelkező bank magyarországi fióktelepénél vagy az Európai Unió (EU) más országaiban? 27
16. Előfordulhat-e, hogy a pénzem elhelyezésekor a magyar betétbiztosítás feltételeitől eltérő betétvédelemmel találkozom? 27

GYAKORLATI KÉRDÉSEK

17. Milyen adatokat közöljön a betétes a bankjával a betétbiztosítás érvényesíthetőségéhez, teljesíthetőségéhez? 29
18. Honnan tájékozódhatok kártalanítás esetén? 29
19. Mennyi idő alatt fizetik ki a biztosítottak pénzét? 29
20. Mikor szűnik meg a kártalanítási összegre való jogosultság? 29
21. Honnan lehet ezen a kiadványon kívül tájékozódni arról, mi biztosított és mi nem? 30
22. Hogyan és hol lehet igazolni az általános összeghatárt meghaladó, legfeljebb további 50 000 euró kártalanítási összegre való jogosultságot? 30

ÁLTALÁBAN AZ OBA-RÓL

MI A BETÉTBIZTOSÍTÁS ÉS MELY INTÉZMÉNY VÉGZI?

A betétbiztosítás feladata a betétesek védelme arra az esetre, ha a betétet elfogadó hitelintézet nem tudja a betéteket visszafizetni.

A betétbiztosítás másik kiemelt feladata a betétesi közbizalom fenntartásán keresztül az ország pénzügyi stabilitásának védelme.

Ha egy hitelintézet tevékenységi engedélyét a Magyar Nemzeti Bank (Felügyelet) visszavonta, vagy a bíróság elrendelte a hitelintézet felszámolását, akkor az Országos Betétbiztosítási Alap **(OBA)** az ügyfél részére kártalanítást fizet. A kártalanítás összege hitelintézetenként és betétesenként meghatározott, azaz a betétesnek egy hitelintézetnél elhelyezett valamennyi betétje után – a betétek tőke- és kamatösszegére – összevontan meghatározott maximális értékre terjed ki.

A HAZAI BETÉTBIZTOSÍTÁS TÖRTÉNETI, JOGSZABÁLYI HÁTTERE

1993-ig a lakossági forint- és devizabetéteket az állam garantálta. Ezt a szerepet 1993 közepétől, az OBA megalakulásával a betétbiztosítás önálló intézménye vette át, de a létrejöttét megelőzően elhelyezett lakossági betéteket – felvételükig – továbbra is védi az állami garancia.

A magyar betétbiztosítási rendszert és az azt működtető intézményt, az OBA-t az OBA-ról szóló törvény[1] hozta létre, jelenleg a hitelintézeti törvény[2] szabályozza. E törvény rendelkezik a magyarországi hitelintézetek – európai uniós gyakorlatot követő – szabályozásáról, amelynek fő célja a betétesek pénzének védelme. A törvény által előírt szabályok betartását a hitelintézeteknél szigorúan és rendszeresen ellenőrzi a Felügyelet.

Az OBA-t független igazgatótanács irányítja, pénzügyi-számviteli ellenőrzését az Állami Számvevőszék végzi, és megállapításairól az Országgyűlésnek számol be. Az OBA nem hatóság, de feladatainak ellátása érdekében rendelkezik ellenőrzési jogosultságokkal és a szükséges információkkal.

MIBŐL FIZET AZ OBA?

Az OBA működését és a kártalanításra szolgáló vagyont a hitelintézetek rendszeres befizetései és az annak befektetéséből származó hozam fedezi. Emellett az OBA feladatai teljesítéséhez hitelt is felvehet, és kötvényt is kibocsáthat, amelyek visszafizetésére rendkívüli díjfizetést rendelhet el a hitelintézetek számára. A betéteseknek törvény szerint járó pénz kifizetésének nem lehet pénzügyi akadálya: az OBA hitelfelvétele, kötvénykibocsátása mögött szükség esetén ott áll a magyar állam garanciája.

[1] az OBA létrehozásáról és működésének részletes szabályairól szóló 1993. évi XXIV. törvény
[2] a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény

A LEGFONTOSABB TUDNIVALÓK A BETÉTBIZTOSÍTÁSRÓL

1. Ha egy hitelintézet tevékenységi engedélyét a Felügyelet visszavonta, vagy felszámolását a bíróság elrendelte, az OBA a hitelintézet által szolgáltatott adatok alapján **2024-től hét munkanapon (kártalanítási határidő) belül a betétesek rendelkezésére bocsátja a kártalanítás összegét.** A betéteseknek ezt követően 5 év áll rendelkezésükre, hogy a kártalanítási összeget átvegyék.[3]

Az érintett hitelintézetekről és betétesekről részletes tájékoztatás a „Hitelintézetek és betétesek" című fejezetben található.

2. Kártalanítás kifizetésére **2021-től csak a pénzmosás elleni törvény[4] alapján azonosított** és a mindenkor hatályos törvény szerint meghatározott azonosító adatokkal rendelkező **betétesek betétei** után kerülhet sor.

A biztosított betétekről bővebb információ a „Betétformák biztosítása" című fejezetben található.

3. A törvény **a kifizetés felső összeghatárát betétesenként főszabályként 100 000 euróban** határozza meg. A kifizetés forintban történik, a kártalanítás kezdő időpontját megelőző napon érvényes MNB devizaárfolyamon számítva az összeghatárt. A 100 000 eurós összeghatár a betét tulajdonosai számának megfelelően többszöröződhet. Bizonyos kivételes esetekben a kifizetés felső összeghatára meghaladhatja a 100 000 eurót (erről részletesen lásd a 9. pontot).

Az OBA-biztosítás **minden hitelintézetre külön-külön érvényes.** Tehát ha egy betétes több hitelintézetnél helyezi el a pénzét, akkor mindenütt biztosítottá válik külön-külön a törvény szerinti 100 000 euró összeghatárig.

A kifizetés felső összeghatárának növekedéséről és a közös betétről bővebb tájékoztatás „A biztosítás értékhatára" című fejezetben található.

4. Az OBA biztosítás a még nem tőkésített **kamatokra is kiterjed,** de a kifizetendő összeget csökkentheti a betétes hitelintézettel szembeni lejárt tartozása.

5. A betétbiztosításért az **ügyfeleknek nem kell díjat fizetniük.**

6. A betétbiztosításnál **kifizetés esetén nincs önrész**, azaz – amennyiben a betét és kamata nem éri el a kártalanítás törvény szerinti összeghatárát – az OBA által történő kifizetés esetén a betétes alapesetben betétje teljes összegére jogosult.

7. Ha egy hitelintézet tevékenységi engedélyét a Felügyelet visszavonta, vagy a bíróság elrendelte a hitelintézet felszámolását, a **kártalanítás automatikusan megkezdődik,** azt nem kell a betétesnek igényelnie, azonban a kártalanítási összeg kiutalásához egy másik hitelintézetnél nyitott bankszámlaszámot kell megadnia. Ennek azonban előfeltétele, hogy az érintett hitelintézet nyilvántartásában a betétesnek a kifizetéshez szükséges adatai (ld. 2. pont) pontosan szerepeljenek.

8. A **kártalanítási eljárás** a Felügyeletnek a hitelintézet tevékenységi engedélyét visszavonó határozata közlését, vagy a hitelintézet felszámolásának **közzétételét követő napon kezdődik.** A kártalanítási összegek rendelkezésre bocsátása (utalások) a 2. oldalon lévő infografikán látható.

9. A betétesnek vagy az esetleges örökös(ök)nek a kártalanítási határidő lejártát követő **5 évig van lehetősége a kártalanítási összeg átvételére,** ezt követően kártalanítását nem követelheti az OBA-tól.

[3] 2020. december 26-tól a hitelintézeti törvénybe bekerült a jogvesztő határidő, mely szerint a kártalanítási határidő lejártát követő naptól számított 5 éves jogvesztő határidőn túl a kártalanítás kifizetését a kártalanításra jogosult személy nem követelheti az OBA-tól.

[4] A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény

HITELINTÉZETEK ÉS BETÉTESEK

1. MELY INTÉZMÉNYEKNÉL ELHELYEZETT BETÉTEKRE TERJED KI A BETÉTBIZTOSÍTÁS?

Betétet csak hitelintézet fogadhat el. A magyarországi székhelyű hitelintézetek kötelesek csatlakozni a magyar betétbiztosítás rendszeréhez (OBA tagok). Az OBA tagintézetei közé tartoznak a bankok és a lakás-takarékpénztárak (mi e tájékoztatóban az egyszerűség kedvéért mindezekre **együttesen a bank** megnevezést fogjuk használni). Az OBA betétbiztosítási szolgáltatása tehát csak a tagintézeteire, valamint ezek külföldi fióktelepeire terjed ki, de ez utóbbiakra csak akkor, ha az adott ország szabályai ezt lehetővé teszik.

FIGYELEM!
Magyarországon nem csak olyan bank gyűjthet betétet, amely az OBA tagintézete. Erre vonatkozóan lásd a „Határokon átnyúló betétbiztosítás” c. fejezetet.

2. KIKNEK VÉDETT A PÉNZE?

Az OBA-védettség – a törvényben felsorolt kivételekkel (befektetési alap, biztosító, befektetési vállalkozás stb.) – mindenkire vonatkozik, aki magyarországi székhelyű bankban a pénzmosás elleni törvény szerint azonosítottan betétet helyez el.

A védelem az OBA-tag banknál elhelyezett betétekre terjed ki, tehát úgy a magánszemélyek és a vállalkozások, mint az egyesületek, alapítványok stb. betétjeire, beleért-

ve a külföldön élőket és a külföldieket is. A fontos az, hogy a betétes a pénzmosás elleni törvény szerint kerüljön azonosításra. Felhívjuk tehát a figyelmet, hogy ha egy ügyfél a pénzmosás elleni törvény szerint nem került azonosításra és a mindenkor hatályos pénzmosás elleni törvény szerint meghatározott azonosító adatai nem állnak a bank rendelkezésére, akkor betétei az OBA által nem biztosítottak, így az azonosításra célszerű bankjánál rákérdezni és az azonosítást elvégeztetni.

Ha valaki ugyanannál a banknál magánszemélyként és egy gazdasági társaság képviselőjeként, annak nevében helyezett el betétet, akkor a kétfajta betét külön-külön, egymástól függetlenül is biztosított, hiszen a betét tulajdonosa az utóbbi esetben a gazdasági társaság.

FIGYELEM!
Az euróban megállapított kártalanítási összeghatárra vonatkozóan részletes magyarázatot a 12. pontban talál.
Az alábbi példákban az egyszerűség kedvéért a 12. pontban szereplő 100.000 euró = 38.000.000,- Ft (380 Ft/euró árfolyamot feltételezve) kártalanítási összeghatárral számolunk.

Példa:
Magánszemély és társas vállalkozás

KIS TAMÁS

Lakossági folyószámla	800.000 Ft
Kamat	20.000 Ft
Összesen:	**820.000 Ft**
OBA által kifizethető:	**820.000 Ft**

KIS ÉS TSA BT.

Vállalkozói folyószámla	41.500.000 Ft
Kamat	60.000 Ft
Összesen:	**41.560.000 Ft**
OBA által kifizethető:	**38.000.000 Ft**
OBA által nem kifizethető:	**3.560.000 Ft**

Az egyéni vállalkozó jogilag elkülönül a magánszemélytől, azaz ugyanazon személy háztartásának és egyéni vállalkozásának a banknál vezetett számlái és betétjei – a betétbiztosítás szempontjából – külön betéteknek minősülnek, és a szóban lévő betétek alapján külön-külön, legfeljebb a hatályban lévő 100 000 euró összeghatárig fizet az OBA kártalanítást.

Ha kiskorú vagy gondnokolt személy a betét tulajdonosa, akkor természetesen szülei, gyámja, gondnoka stb. kezelik a betétjét. Ez a betét is önállóan – a kiskorú vagy gondnokolt javára – biztosított, akkor is, ha például a szülőknek vagy a gondnoknak is van ugyanannál a banknál a saját nevükön betétjük.

Ha a tulajdonos a betéthez valakit meghatalmazottként bejelent – a törvény szóhasználatát követve „rendelkezésre jogosult személyként" –, akkor az a betétbiztosítás szempontjából nem jelent tulajdonosi jogviszonyt. Az ilyen meghatalmazott személyek tehát nem jogosultak kártalanításra (mivel nem tulajdonosai a betétnek).

FIGYELEM!
A kifizetés mindig a betét tulajdonosa részére történik, tehát annak a személynek, akinek a betét a nevére szól, s nem annak, akinek csak meghatalmazása van a számla feletti rendelkezésre (lásd a 6. pontot).

BETÉTFORMÁK BIZTOSÍTÁSA

3. MI AZ, AMI VÉDETT?

A hazai betétbiztosítás védelmét a magyarországi székhelyű bankokban, vagy azok külföldi fióktelepeinél elhelyezett, a pénzmosás elleni törvény alapján azonosított betétesnek a banki betétjei lekötéstől függetlenül (betéti okiratok, betétszámla, folyószámla, bankszámla, fizetési számla) élvezik. A továbbiakban az egyszerűség kedvéért a fenti megtakarítási formákat együttesen – ahol nincs jelentősége az azok közötti különbségtételnek – betétnek nevezzük.

Vigyázat! Mint jeleztük, betétet kizárólag bankok gyűjthetnek, és csak ezek lehetnek az OBA, vagy külföldi betétbiztosító intézmény tagintézetei. A betéteknél a biztosítottság feltétele, hogy a betétesnek a pénzmosás elleni törvény szerinti azonosítása megtörténjen.

4. MI AZ, AMI NEM VÉDETT?

Nem mind arany, ami fénylik; nem mind védett, ami kamatozik, nem szükségképpen jogosult betétbiztosítási védelemre az, aki banki ügyfél. Az ügyfél, ha nem történt meg a pénzmosás elleni törvény szerinti azonosítása, nem élvezheti az OBA biztosítást. Ez alól kivételt képez, ha az azonosításon át nem esett ügyfél a betétet örökölte, illetve a betétet kedvezményezettként kapta meg, és az örökhagyó, illetve a támogató azonosítása a pénzmosás elleni törvény szerint megtörtént. Több banknál is hozzáférhető olyan megtakarítási forma, illetve befektetési eszköz, amely a betétbiztosítás által nem védett, mint pl. önkéntes nyugdíjpénztári megtakarítás, kamatozó részvény, befektetői részjegy. Ezen túlmenően a betétbiztosítás nem védi a bankok által kibocsátott kötvényeket, letéti jegyeket sem. Nem terjed ki például az OBA biztosítás a főleg bankoknál vásárolható nyílt, vagy zárt végű befektetési alapok befektetési jegyeire sem. Az OBA védelme nem terjed ki a kriptoeszközökre, amelyeket a köznyelvben általában kriptovalutáknak neveznek (például: Bitcoin).

5. CSAK A FORINT VÉDETT VAGY A DEVIZA IS?

A hazai betétbiztosítás nemcsak a forintban, hanem pénznemétől függetlenül a devizában elhelyezett betétet is védi. Az OBA a Magyarországon elhelyezett, általa védett devizabetétek alapján járó kártalanítást is forintban fizeti ki. (A magyarországi székhelyű hitelintézetek nem magyarországi fióktelepeinél elhelyezett betétek kártalanításával kapcsolatban lásd a 15. pontot).

6. MI SZÁMÍT NÉVRE SZÓLÓ BETÉTNEK?

A betétek közül azok minősülnek biztosítottnak, amelyek tulajdonosai a pénzmosás elleni törvény alapján azonosításra kerültek, a betétes személye a bank nyilvántartásából egyértelműen megállapítható. (Ehhez kapcsolódóan utalunk a 17. pontban írtakra.)

FIGYELEM!
Az, hogy egy megtakarítási forma tulajdonosa a pénzmosás elleni törvény szerint azonosításra került, még nem jelenti feltétlenül azt, hogy biztosított. A részvény is lehet névre szóló és – mint láttuk – nincs biztosítva az OBA által.

7. RÁNÉZÉSRE OLYAN, MINT EGY ÉRTÉKPAPÍR. LEHET-E BIZTOSÍTOTT?

A betétesek védelmében – a félreértések elkerülése végett – törvény kötelezi a bankokat arra, hogy az 1997. január 1-jétől forgalomba hozott értékpapír jellegű betéti okiratokon feltűnő módon tüntessék fel, hogy azok betét- vagy takarékbetét szerződést testesítenek meg, azaz OBA védelem alatt állnak.

8. A POSTÁN NYITOTT BETÉTKÖNYVEK ÉS AZ OTT VÁSÁROLT, BANKOK ÁLTAL KIBOCSÁTOTT PAPÍROK, LEKÖTÖTT BETÉTEK KÖZÜL MELYEK VÉDETTEK?

A postán többféle, befektetési, megtakarítási célt szolgáló papír kapható, betétet lehet elhelyezni és állampapírt is lehet vásárolni. A posta többnyire az egyes bankok megbízása alapján értékesít ilyen papírokat, betéteket, állampapírt.

Az, hogy a postán kapható megtakarítási lehetőségek közül melyek élvezik az OBA által nyújtott védelmet egyrészt attól függ, hogy ki a tényleges kibocsátója, azaz mely intézmény termékének értékesítése történik a postán, valamint attól, hogy pontosan milyen megtakarítási termékről van szó. Az OBA által biztosított termékekről részletesen a „Betétformák biztosítása” című fejezetben olvashat.

Mindazonáltal a posta nemcsak az állam és a bankok által értékesíteni kívánt megtakarítási lehetőségeket kínálhatja, hanem egyéb szervezetek (pl. befektetési alapkezelők, biztosítók) által értékesíteni kívánt befektetéseket is. A biztonság mércéje ezekben az esetekben sem a posta, hanem az, aki értékesíteni kívánja a megtakarítást, azaz aki az adott megtakarítást végső soron lehetővé tette, kibocsátotta!

A posta ezekben az esetekben csak egy értékesítési csatorna. A postán kívül más közvetítők is kínálnak banki megtakarítási termékeket. Az esetükben is érvényes az, hogy nem a terjesztők, hanem a rajtuk keresztül értékesíteni szándékozó intézmények által kínált megtakarítási termékek biztosítottsága a fontos az óvatos megtakarítók számára. Ilyenkor ajánlatos a fokozott figyelem és tájékozódás! Az OBA által biztosított betéteket kibocsátó intézményekről részletes információk a „Hitelintézetek és betétesek” című fejezetben találhatóak.

A BIZTOSÍTÁS ÖSSZEGHATÁRA

9. MIT JELENT AZ ÖSSZEGHATÁR?

Az OBA egy betétes részére egy banknál elhelyezett betétjeinek tőkéje és kamatai után főszabály szerint összesen legfeljebb 100 000 (azaz százezer) eurónak megfelelő forintösszegig fizet kártalanítást.

A törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, amennyiben elkülönített számlán került elhelyezésre a betét, úgy ezt az összeghatárt meghaladóan, további legfeljebb 50 000 euró összeghatárig is fizethető kártalanítás.

Ilyen, a kártalanítás általános összeghatárát meghaladó kifizetésre jogosultak azok a természetes személyek, akiknek elkülönített számlán elhelyezett betétje:

a) lakáseladás vételárából,
b) lakásbérleti jog vagy lakáshasználati jog eladásából származó vételárból,
c) munkaviszony megszűnéséhez vagy nyugdíjhoz kapcsolódó juttatásból,
d) biztosítási összegből vagy
e) bűncselekmény áldozatainak vagy tévesen elítélteknek járó kártérítésből

származik.

A magasabb kártalanítási összeghatárhoz szükséges további törvényi feltételeket a 21. pont alatt részletesebben is tárgyaljuk.

A kártalanítás általános és speciális esetekre irányadó összeghatárát a törvény euróban állapítja meg, azonban a kifizetés forintban történik (ld. az 5. pontot is). Kártalanításnál a betétes részére maximálisan kifizetendő összeg megállapítása úgy történik, hogy az OBA a 100 000 eurót (vagy a tárgyalt speciális esetek valamelyikének fennállása esetén a további legfeljebb 50 000 eurót) a kártalanítás kezdő időpontját megelőző napon érvényes MNB devizaárfolyamon átszámítja forintra.

FIGYELEM!
Az alábbi példában szereplő euró árfolyam feltételezett, a példában figyelembe vett összeg csak arra szolgál, hogy a számítást levezethessük. Tényleges kifizetésnél az adott időpontban érvényes árfolyamot alkalmazza az OBA.

Példa:
Kis Tamás forintban elhelyezett betétjei:

KIS TAMÁS	
Takarékbetét	40.000.000 Ft
Kamat	800.000 Ft
Összesen:	**40.800.000 Ft**

OBA által a példában figyelembe vett MNB devizaárfolyam	380 Ft/euró

Kártalanítási értékhatár euróban:	100.000 euró

Kártalanítási összeghatár forintban:	
100.000 euró x 380 Ft =	38.000.000 Ft

Kis Tamás forintban elhelyezett betéteiből:	
OBA által kártalanításként kifizethető:	**38.000.000 Ft**
OBA által nem kifizethető:	**2.800.000 Ft**

Gyakori félreértés, hogy a betétbiztosítási kifizetési összeghatárt úgy értelmezik, hogy az OBA a betétként elhelyezett összegből 100 000 eurónak megfelelő összegű forintot és – azon felül – az utána járó szerződéses kamatot is kifizeti. Egy másik tévhit szerint csak a betét összegét, azaz a tőkét védi a betétbiztosítás, a kamatát már nem.

Ez nem így van! A törvény értelmében az összeghatár az a maximális összeg, amelyet az OBA egy banki ügyfélnek kifizethet. Ebbe beletartozik a fizetési számlára befizetett tőkeösszeg, a lekötött betét, a bank által kínált egyéb betét (ld. 7. pont), és azoknak a kártalanítás kezdő időpontját megelőző napig

járó kamatai is. Az OBA tehát a betétes ügyfél valamennyi – az érintett bankkal szembeni – tőke- és kamatkövetelését összeadja, ám a kártalanítás összege a mindenkori összeghatárt nem haladhatja meg.

Itt utalunk ismét arra, hogy az egyéni vállalkozó (ide nem értve az egyéni ügyvédet, az önálló bírósági végrehajtót és a közjegyzőt) jogilag elkülönül a magánszemélytől, azaz ugyanazon személy háztartásának és egyéni vállalkozásának a banki számlái és betétjei – a betétbiztosítás szempontjából – külön betéteknek minősülnek és az említett betétek alapján külön-külön, legfeljebb az érvényben lévő összeghatárig fizet az OBA kártalanítást.

10. MIT TEHETEK, HA TÖBB MEGTAKARÍTOTT PÉNZEM VAN, MINT 100.000 EURÓ? MI SZÁMÍT KÖZÖS BETÉTNEK?

A már említett alapelv szerint a betétbiztosítás összeghatára személyenként és bankonként számítandó, tehát a betétbiztosítási védelem növelésére két lehetőség adódik:

a) egyidejűleg több bankot is igénybe vehetünk, megosztva közöttük megtakarításainkat, és/vagy
b) növelhetjük a betétünk tulajdonosainak számát (azonban erre nem minden banknál van lehetőség).

Fontos! Nem jogosult kártalanításra az, akinek rendelkezési joga van ugyan a betét felett, de nem tulajdonosa vagy résztulajdonosa a betétnek. Azáltal tehát nem növelhető a betét védettségének összeghatára, ha a betéthez a betét tulajdonosa meghatalmazotta(ka)t jelent be.

Ha egy magánszemély vagy vállalkozás több bankban helyezi el a pénzét, ily módon bankonként újabb és újabb összeghatár szerinti összeggel növelheti a védettség határát.

Ha egy betétnek több bejelentett tulajdonosa van – például családtagok –, akkor a betétösszegen belül annyiszor 100 000 euróig védett a betét, ahány tulajdonosa van.

Ha egy betétnek több tulajdonosa van, azt közös betétnek nevezik. A betétbiztosítási rendszer, ha a bank és a betétesek a szerződésben nem rendelkeznek másként, nem tesz különbséget a betét tulajdonosai között, őket egyenrangúnak tekinti, függetlenül attól, hogy a betétbe a valóságban ki és mekkora összeget fizetett be. A kifizetendő összegből ebben az esetben egyenlő arányban részesülnek a tulajdonosok.

FIGYELEM!
Az euróban megállapított kártalanítási összeghatárra vonatkozóan részletes magyarázatot a 9. pontban talál.
Az alábbi példákban az egyszerűség kedvéért a 9. pontban szereplő 100.000 euró = 38.000.000,- Ft (380 Ft/euró árfolyamot feltételezve) kártalanítási összeghatárral számolunk.

Példa:
közös betét személyenként
100.000 euró = 38.000.000,- Ft felett

KIS TAMÁS ÉS KIS TAMÁSNÉ	
Takarékbetét	78.500.000 Ft
Kamat	100.000 Ft
Összesen:	**78.600.000 Ft**
OBA által kifizethető személyenként:	**38.000.000 Ft**
OBA által nem kifizethető:	**2.600.000 Ft**

Példa:
közös betét összesen **38 millió Ft alatt**

KIS TAMÁS ÉS KIS TAMÁSNÉ	
Takarékbetét	22.150.000 Ft
Kamat	50.000 Ft
Összesen:	**22.200.000 Ft**
OBA által kifizethető személyenként:	**11.100.000 Ft**

Vigyázat! A közös betét hátrányos is lehet a betétes számára, ha van ugyanannál a banknál másik – csak a saját tulajdonában lévő – betétje. A közös tulajdon alapján az OBA által kifizetett összeg ugyanis beszámít az illető ügyfél részére kifizethető összeghatárba, azaz a saját vagy a közös tulajdonú betét után esetleg már nem kaphatja meg a teljes összeget.

Példa:
magán betét és közös betét

KIS TAMÁS	
Takarékbetét	37.900.000 Ft
Kamat	100.000 Ft

KIS TAMÁS ÉS KIS TAMÁSNÉ	
Közös folyószámla	2.270.000 Ft
Kamat	30.000 Ft

Példa:
Kártalanítás esetén az OBA által személyenként kifizethető összeg

KIS TAMÁS RÉSZÉRE	
Lekötött betét	37.900.000 Ft
Kamat	100.000 Ft
Közös folyószámla	1.135.000 Ft
Kamat	15.000 Ft
Összesen:	**39.150.000 Ft**
OBA által kifizethető:	**38.000.000 Ft**
OBA által nem kifizethető:	**1.150.000 Ft**

KIS TAMÁSNÉ RÉSZÉRE	
Közös folyószámla	1.135.000 Ft
Kamat	15.000 Ft
Összesen:	**1.150.000 Ft**
OBA által kifizethető:	**1.150.000 Ft**

Példa:
Ugyanezek a betétek
egy-egy tulajdonossal:

KIS TAMÁS	
Lekötött betét	37.900.000 Ft
Kamat	100.000 Ft
Összesen:	**38.000.000 Ft**
OBA által kifizethető:	**38.000.000 Ft**

KIS TAMÁSNÉ	
Folyószámla	2.270.000 Ft
Kamat	30.000 Ft
Összesen:	**2.300.000 Ft**
OBA által kifizethető:	**2.300.000 Ft**

11. VÁLTOZÁS A KÖZÖSSÉGI BETÉTEK BIZTOSÍTOTTSÁGÁBAN

2015. július 2-áig a közösségi betétek közé tartoztak a társasházak, lakásszövetkezetek, iskolai takarékossági csoportok, építőközösségek betétei. Közösségi betét esetében a közösséget (pl. társasházat) alkotó személyek száma szerint többszöröződött a kártalanítási összeghatár.

Fontos változás, hogy 2015. július 3-ától megszűnt a közösségi betétek esetén a kártalanítási összeghatár speciális számítása, azaz annak többszöröződése, tehát ezt követően a társasházak stb. megtakarítása esetében is maximum 100 000 eurónak megfelelő forintösszeg kerülhet kifizetésre.

(Átmeneti szabályként a 2015. július 2-át megelőzően elhelyezett, **lejárattal rendelkező közösségi betéteknél** azok lejáratáig, a korábbi szabályoknak megfelelően a közösséget alkotó személyek száma szerint többszöröződik a kártalanítási összeghatár.)

12. VONATKOZIK–E DEVIZABETÉTRE IS A BIZTOSÍTÁSI ÖSSZEGHATÁR?

A devizában elhelyezett betétre is vonatkozik az összeghatár, amelyhez az OBA a betétes devizabetétjének összegét a kártalanítás kezdő időpontját megelőző napon érvényes, MNB által közzétett devizaárfolyamon számítja át forintra. A kártalanítás kifizetésére ebben az esetben is forintban kerül sor.

A betétesnek ugyanazon banknál elhelyezett forint- és devizabetétei kártalanításkor összevonásra kerülnek és azok alapján együttesen legfeljebb 100 000 eurónak megfelelő összegű forint fizethető ki kártalanításként.

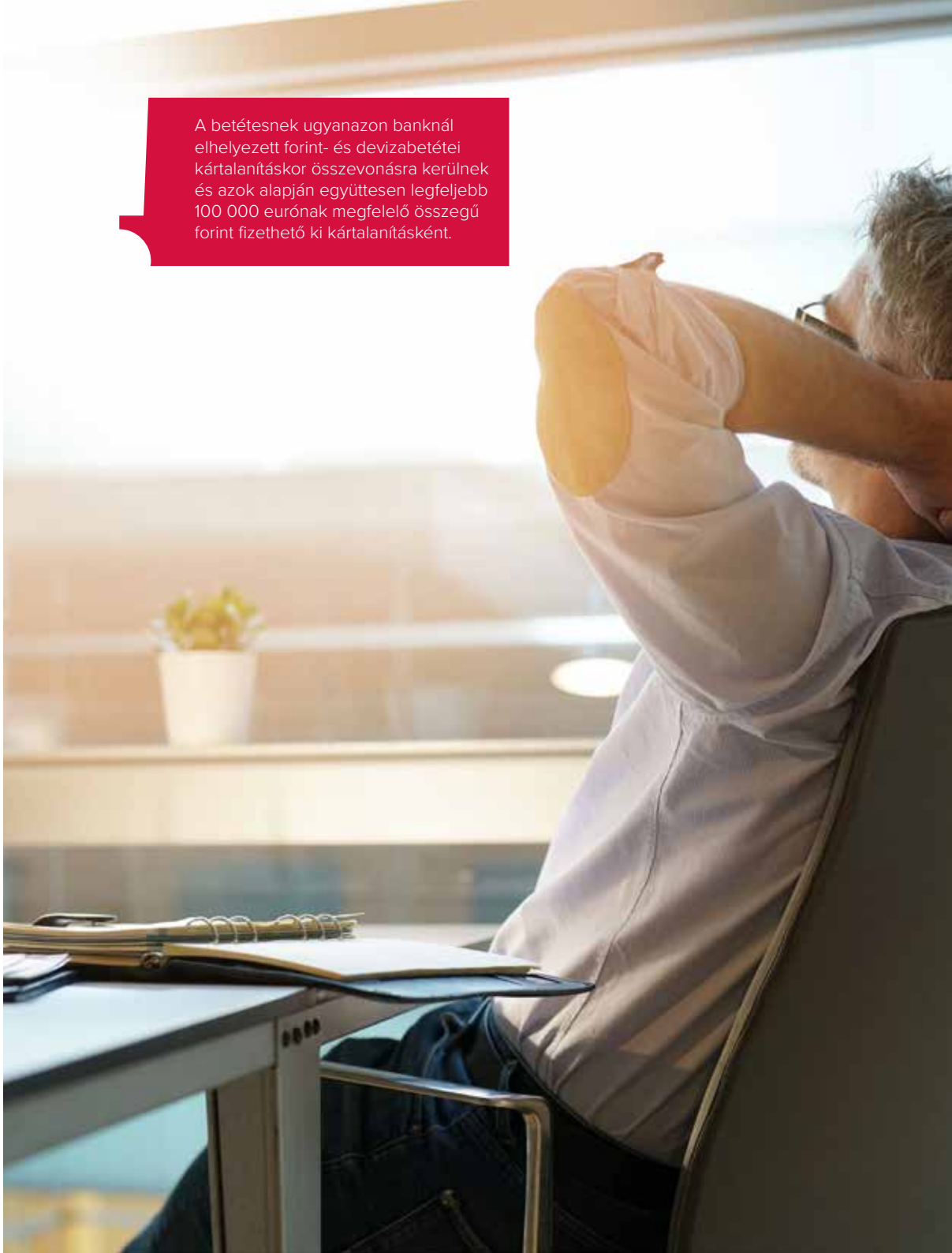

KAMATOK BIZTOSÍTOTTSÁGA

13. VÉDI-E A KAMATOKAT IS A BETÉTBIZTOSÍTÁS?

Igen, a védettség kiterjed az elhelyezett tőkeösszegre és annak még nem tőkésített (banki szóhasználattal: még jóvá nem írt) kamataira is, természetesen az összeghatáron belül.
Ha a betét tőke- és kamatösszege együttesen meghaladja a kártalanítási összeghatárt, akkor az OBA először a tőkeösszeget fizeti ki, majd a kártalanítási összeghatárig a kamatösszeget.

14. MEKKORA KAMATOT FIZET A BETÉTBIZTOSÍTÁS AKKOR, HA MÉG NEM ÍRTÁK JÓVÁ A BETÉTSZERZŐDÉS SZERINT JÁRÓ KAMATOKAT?

Az OBA a tőkeösszegen felül a kártalanítás kezdő időpontját megelőző napig (lásd a 19. pontot), a szerződés szerint számított kamatot is kifizeti a betétesnek. Emlékeztetünk arra, hogy az összeghatárt a kamatokkal együtt sem lehet átlépni. Az OBA a kártalanítás kezdő időpontjától járó kamatokat nem téríti, ami azonban nem jelent érdemi hátrányt a kártalanított ügyfelek számára, mivel a kártalanítás összege – néhány esetet kivéve[4] –2024-től hét munkanapon belül rendelkezésre bocsátásra kerül.

[4] A kifizetési határidő hosszabb lehet, ha pl. a betétes gyámság alá helyezett, jogosultsága bizonytalan vagy a betét jogvita tárgyát képezi, illetőleg a betétre az általánosnál magasabb, speciális kártalanítási összeghatár vonatkozik, vagy a betétet magyarországi székhelyű bank külföldi fióktelepénél helyezték el.

HATÁROKON ÁTNYÚLÓ BETÉTBIZTOSÍTÁS

15. VÉDETT-E A BETÉTEM EGY MÁSIK EURÓPAI UNIÓS ORSZÁGBAN SZÉKHELYLYEL RENDELKEZŐ BANK MAGYARORSZÁGI FIÓKTELEPÉNÉL VAGY AZ EURÓPAI UNIÓ (EU) MÁS ORSZÁGAIBAN?

Az EU-n belül a betétbiztosítás kötelező egységes szolgáltatási szintjét uniós előírás rögzíti. Az EU területén székhellyel rendelkező bankokban elhelyezett betéteket a székhely országában létrehozott nemzeti betétbiztosítási intézmény biztosítja. Ez a védelem kiterjed mindazon EU-s tagországra is, ahol az érintett bank betétet gyűjt. Például egy Franciaországban székhellyel rendelkező bank magyarországi fióktelepe által gyűjtött betéteket a francia betétbiztosító intézmény biztosítja, egy Magyarországon székhellyel rendelkező bank németországi fióktelepe által gyűjtött betéteket pedig az OBA. Megjegyezzük, hogy – a főszabállyal ellentétben – a Magyarországon székhellyel rendelkező bankok külföldi fióktelepeinél elhelyezett betétek után járó kártalanítást az OBA a fióktelep országának hivatalos pénznemében fizeti ki.

16. ELŐFORDULHAT-E, HOGY A PÉNZEM ELHELYEZÉSEKOR A MAGYAR BETÉTBIZTOSÍTÁS FELTÉTELEITŐL ELTÉRŐ BETÉTVÉDELEMMEL TALÁLKOZOM?

Előfordulhat, különösen a biztosított betétek körét tekintve lehetnek különbségek.

Emiatt nyomatékkal hangsúlyozzuk, hogy betételhelyezés előtt mindig tájékozódjon a betétbiztosítás feltételeiről!

GYAKORLATI KÉRDÉSEK

17. MILYEN ADATOKAT KÖZÖLJÖN A BETÉTES A BANKJÁVAL A BETÉTBIZTOSÍTÁS ÉRVÉNYESÍTHETŐSÉGÉHEZ, TELJESÍTHETŐSÉGÉHEZ?

A bankoknak az ügyfeleikről a pénzmosás elleni jogszabályok által meghatározott adatokat kell rögzíteniük. Ha a betét tulajdonosának a pénzmosás elleni törvény szerinti azonosítása elmarad, kártalanítási esemény bekövetkezte után az azonosításra már nincs lehetőség, és ezért az OBA biztosítottság nem vonatkozik rá.

Önnek mint betétesnek érdeke és kötelessége is, hogy mindig jelentse be bankjánál a személyes adataiban történő változásokat! Ha valaki a változásokat nem jelenti be, attól még jogosult marad a kártalanításra, azonban az adatok nehezebb feldolgozása, ellenőrzése következtében esetleg később juthat a pénzéhez.

18. HONNAN TÁJÉKOZÓDHATOK KÁRTALANÍTÁS ESETÉN?

Az érintett bank mellett az OBA-nak is kötelessége a betétesek tájékoztatása. Az eddigi gyakorlatnak megfelelően a bezárt hitelintézet és az OBA honlapján megjelentetett hirdetmények tájékoztatnak arról, mikor és milyen szabályok szerint kezdődnek a kifizetések.

19. MENNYI IDŐ ALATT FIZETIK KI A BIZTOSÍTOTTAK PÉNZÉT?

Az OBA a Felügyeletnek a bank tevékenységi engedélyét visszavonó határozatának közlését, vagy a bank felszámolásának közzétételét követően azonnal megkezdi a kártalanítást és 2024-től hét munkanapon belül a betétesek rendelkezésére bocsátja a kártalanítási összeget. A kifizetési határidő hosszabb lehet, ha pl. a betétes jogosultsága bizonytalan vagy a betét jogvita tárgyát képezi.
E határidőn belül az OBA-nak a jogos igényeken alapuló kártalanítást rendelkezésre kell bocsátania.

A törvény alapján az OBA a legészszerűbb, leggyorsabb módon teljesíti a kifizetéseket. Az OBA a kártalanítási kifizetéseket egy másik banknál nyitott bankszámlára történő átutalással teljesíti.

20. MIKOR SZŰNIK MEG A KÁRTALANÍTÁSI ÖSSZEGRE VALÓ JOGOSULTSÁG?

Egy kártalanítási eljárás során **a jogvesztő határidő 5 év.** Ez azt jelenti, hogy a kártalanítási határidő lejártát követő 5 évig jelentkezhetnek a betétesek vagy a betét után járó kártalanítási összegre jogosultak (pl. örökösök, kedvezményezettek) az át nem vett kártalanítási összegért.

A 2020. december 28. előtt indult kártalanítási eljárások esetén a jogvesztő határidő lejárata 2025. december 28.

A **jogvesztő határidőt követően** az OBA semmilyen okból kifolyólag nem fizeti ki a kártalanítási összeget, az elévülés általános szabályai (így az elévülés félbeszakadására, nyugvására, illetve annak időtartamára vonatkozó szabályok) sem alkalmazhatóak. Ezért fontos, hogy az át nem vett kártalanítási összegekkel kapcsolatosan, illetve hagyatéki ügyekben mielőbb vegyék fel a kapcsolatot az OBA-val.

21. HONNAN LEHET EZEN A KIADVÁNYON KÍVÜL TÁJÉKOZÓDNI ARRÓL, MI BIZTOSÍTOTT ÉS MI NEM?

Bankfiók
A bankok kötelesek a betétbiztosítással kapcsolatos valamennyi lényeges kérdésről közérthető formában tájékoztatni, különös tekintettel arra, hogy mely betéttípusok biztosítottak, beleértve az írásbeli tájékoztatási kötelezettséget is.

Fogyasztóvédelmi embléma
A biztosított betéteket Ön könnyen felismerheti az OBA fogyasztóvédelmi emblémája alapján. A bankok számára ugyanis kötelező az embléma feltüntetése az ügyféltájékoztató anyagokon. Ha egy banki termék hirdetésén ezt az emblémát látja, biztos lehet afelől, hogy az a betéti termék OBA által biztosított, így vonatkozik rá a 100 ezer eurós (vagy bizonyos esetekben további legfeljebb 50 000 eurós) védettség.

Honlap
Az OBA Internetes honlapja a www.oba.hu címen érhető el, ahol Ön könnyen kereshető formában találhatja meg a hazai és a nemzetközi betétbiztosítási ismereteket. Ha egy bank tevékenységi engedélyét a Felügyelet visszavonta, vagy a bíróság elrendelte a felszámolását, az OBA a honlapján kiemelten kezeli az ezzel kapcsolatos információkat, tájékoztatásokat.

22. HOGYAN ÉS HOL LEHET IGAZOLNI AZ ÁLTALÁNOS ÖSSZEGHATÁRT MEGHALADÓ, LEGFELJEBB TOVÁBBI 50 000 EURÓ KÁRTALANÍTÁSI ÖSSZEGRE VALÓ JOGOSULTSÁGOT?

A 100 000 euro értékhatárt meghaladó kártalanításra csak azok a természetes személyek jogosultak, akiknek a 9. pontban már felsorolt források valamelyikéből származó betétjük van. A magasabb összegű biztosítottság további feltétele, hogy az összeget a banknál a kártalanítás kezdő időpontját megelőző három hónapban elkülönített számlán helyezték el, és annak eredetét az alábbiak szerint igazolták a bank részére:

a) lakóingatlan eladásából, illetőleg lakásbérleti vagy lakáshasználati jog eladásából származó betét esetén 30 napnál nem régebbi adásvételi szerződéssel vagy tulajdonjog, bérleti jog, használati jog átruházására irányuló egyéb okirat másolatával

b) munkaviszony megszűnéséhez vagy nyugdíjazáshoz kapcsolódó juttatásból származó betét esetén 30 napnál nem régebbi munkáltatói vagy kifizetői igazolással

c) biztosítási összegből származó betét esetén a biztosító 30 napnál nem régebbi igazolásával

d) bűncselekmény áldozatainak vagy tévesen elítélteknek járó kártérítésből eredő betét esetén a bíróság 30 napnál nem régebbi határozatával.

Ismét felhívjuk a figyelmet, hogy az emelt összegű kártalanítás csak természetes személyek részére járhat (így pl. sem az egyéni vállalkozó, sem a gazdasági társaság nem érthető ide), és csak abban az esetben, ha az összeget elkülönített számlán helyezték el.

BETÉTBIZTOSÍTÁSI FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

BETÉT:
a betétszerződés vagy takarékbetét-szerződés alapján banknál elhelyezett összeg, ideértve a banknál nyitott fizetési számla pozitív egyenlegét is.

BETÉTES:
akinek a betét a nevére szól, azaz aki a betét tulajdonosa. Közös betét esetén a betét minden egyes tulajdonosa.

KÁRTALANÍTÁSI HATÁRIDŐ:
a bank tevékenységi engedélyének visszavonását, vagy felszámolás elrendelését követő hetedik munkanap.

KÁRTALANÍTÁSRA JOGOSULT SZEMÉLY:
alapesetben a betétes (több tulajdonos esetén a betétesek).

KÖZÖS BETÉT:
az olyan betét, amelynél több betétes van (több személy nevére szól).

NÉVRE SZÓLÓ BETÉT:
az a betét, amelynek tulajdonosát a pénzmosás elleni törvénynek megfelelően azonosították.

FIGYELMEZTETÉS!
Ez a kiadvány a jelenlegi betétbiztosítási szabályok kivonatos ismertetése, így kizárólag tájékoztató jellegű. A benne foglaltak és a jogszabályok eltérő értelmezése esetén a hatályos jogszabályok rendelkezései az irányadóak.

A betétbiztosítási rendszer csökkenti a banki, valamint a lakás-takarékpénztári ügyfelek kockázatát.

Országos
Betétbiztosítási
Alap

BIZTOS BETÉT, BIZTOS KIVÉT.

1092 Budapest, Köztelek utca 6.
1476 Budapest, Pf. 270

www.oba.hu
info@oba.hu

Kézirat lezárva: 2024. november 6.